УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ
75 pokib
Служби Народові

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 74125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVI. Ч. 45. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 11-го БЕРЕЗНЯ 1969 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, MARCH 11, 1969 No. 45. VOL. LXXVI.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Понеділок, 10 березня 1969

В АМЕРИЦІ

СТУДЕНТИ КОЛЮМБІЙСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ заявляють, що вживання наркотика маріхуана дуже поширене в цьому університеті. Минулої середи в гуртожитку цього університету помер 19-річний студент Ферлі С. Дікінсон, син багатого політика з Ню Джерзі, внаслідок уживання опіюму та наркотика ЛСД. Один студент із першого року сказав явно: „Ви потребуєте перейтися по кімнатах гуртожитків, щоб почути запах трави, яку там курять". Адміністрація цього університету уважає вживання наркотиків студентами за важливу справу, яку треба б конче розв'язати.

СЕНАТСЬКА КОМІСІЯ ЗАКОРДОННИХ СПРАВ домагається, щоб Уряд президента Ніксона припинив розміщення далекосяжних ракет, які мають бути обороною проти ворожого нападу на цю країну збоку Комуністичного Китаю або СССР. Всі члени цієї Комісії, демократи й республіканці, рекомендують Урядові припинити праці над оборонними ракетами до того часу, поки не буде вирішена справа контролі атомової зброї, яка мала б бути вирішена в переговорах між ЗСА і СССР. Ніксон мав би вирішити справу оборонних ракет на початку цього тижня.

ГОЛОВНИЙ ПРОКУРАТОР ДЖАН Н. МІТЧЕЛЛ, промовляючи до випускників - правників Фордгемського Університету в готелі Волдорф - Асторія в Ню Йорку, домагався, щоб стейтові уряди допомагали Департаментові Справедливости в його заходах охороняти споживачів, забезпечити всім рівні права та поборювати злочини. Мітчелл закликав Леґіслятури схвалити відповідні закони для охорони споживачів і запевнення всім громадянам рівних прав та для поборювання злочинів. Головний прокуратор повторив давнішу заяву, що послуговуватиметься телефонічними підслухами в поборюванні злочинів.

ЧИСЛО НАРОДИН В ЦІЙ КРАЇНІ зменшується 11-ий рік, як про це повідомляє Національний Центр Статистики при Публічнім Уряді Здоров'я. В 1968-му році число народин в ЗСА становило 3,470,000, що було найменшим числом від 1946-го року. В 1957 році на кожну тисячу народжувалося в ЗСА 25.3 немовляти, а в 1968 цей відсоток зменшився до 17.4. В 1968-му році заключено подруж 2,059,000, що становило 10.3 на тисячу, і що було найбільшим числом від 1951-го року. Число заключених подруж в 1968 р. було на 8 відсотків більше, як в 1967 році.

У СВІТІ

СОВЄТСЬКИЙ АМБАСАДОР В ЗСА АНАТОЛІЙ ДОБРИНІН ПЕРЕВІВ в минулу суботу 8 березня дві години в Державному Департаменті у Вашинґтоні на нараді з державним секретарем Вілліямом Роджерсом. За твердженням газет — вони конферували головно про ситуацію на Близькому Сході. Офіційно сказано лише, що нарада стосувалася „загальних справ".

У МОСКВІ ВІДБУЛИСЯ в минулу п'ятницю знову масова — зорганізована державним апаратом — демонстрація перед комуно - китайською амбасадою проти китайських „провокацій" і „жорстоких актів". Речник совєтського міністерства закордонних справ Леонід Замятін проголосив на адресу Пейпінґу „пересторогу" проти „дальших провокацій". Оприлюднено світлини на доказ китайських „провокацій" на Далекому Сході та доконуваних „звірств" супроти совєтських вояків.

СКІНЧИЛИСЯ ВІЙСЬКОВІ МАНЕВРИ в околиці Берліну. Східньо - німецьке пресове бюро повідомило, що совєтський маршал Іван Якубовський, головний командант збройних сил держав т. зв. Варшавського пакту, вже від'їхав до Москви. Тими маневрами комуністи виправдували зупинювання раз-у-раз комунікаційного суходільного руху між Західнім Берліном і Західньою Німеччиною.

МІЖ ІЗРАЇЛЕМ І ЄГИПТОМ ВІДБУВСЯ в минулу суботу знову 5-годинний артилерійський двобій почерез Суезький канал. Ізраїльці збили один єгипетський літак і запалили єгипетські рафінерії біля міста Суезу. Єгипет твердить, що його артилерія понищила багато ізраїльських становищ по східньому боці Суезького каналу. Обидві сторони одна одній закидують спровокування тієї сутички, обидві сторони зголосили скаргу до О'єднаних Націй, але не вимагають скликання Ради Безпеки.

1.000 ІТАЛІЙСЬКИХ „ЛІВИХ" ДЕМОНСТРУВАЛИ в Турині, Італії, перед американським консулятом, даремне силкуючись вдертися до консуляту. Безпосередньою причиною тієї антиамериканської демонстрації був підбурливий виступ грецької акторки Меліни Меркурі, комуністки, яка на великому вічі оскаржувала Америку, що вона активно підтримує правий уряд в Греції. В тому самому часі у Римі з подібними закидами виступив грецький політичний еміґрант проф. Андреас Папандреу. Однаково Папандреу, як Меліна Меркурі раз-у-раз виступають в Америці, заробляючи тут поважні суми.

У ФРАНЦІЇ ВІДБУДЕТЬСЯ в найближчий вівторок 24-годинний генеральний страйк для підтримання робітничих домагань щодо підвищення заробітків.

У Виппані похоронено бл. п. Івана Грабаря

Джерзі Сити, Н. Дж. — Похорони сл. п. Івана Грабаря, померлого 2-го березня 1969 р. колишнього довголітнього секретаря 170-го Відділу УНСоюзу в Джерзі Сити та дуже успішного організатора сотень членів, відбулися при великій участі родини та місцевих громадян. В середу, 5-го березня, у похоронному заведенні Мек Меморіял Госпітал в Джерзі Сити, відбулася панахида, яку відправив о. Зеновій Бачинський з церкви св. Петра і Павла в Джерзі Сити. Від УНСоюзу попрощав Покійного головний секретар Ярослав Падох, підмічуючи заслуги сл. п. Івана Грабаря для росту УНСоюзу і свого Відділу, якого секретарем він був кругло двадцять років. Відділ Покійного репрезентував теперішній секретар Дмитро Дидик. Похорони відбулися в четвер, 3-го березня з церкви св. Івана Хрестителя у Виппані на місцевий цвинтар Пресв. Марії, на якому похоронено Покійного побіч його матері Теклі. Похорони перевів парох о. Йосип Панасюк. Покійний залишив завіщання останньої волі, в якому значну частину свого майна записав на українські громадські цілі. Пам'ять цього прикладного громадського діяча надовго збережеться в усіх, які його знали та цінили його громадську активність і жертвенність.

Астронавти Аполло 9 з повним успіхом виконали семиденну програму, — 13 березня закінчують лет

Гюстон. — Астронавти Аполло 9 почали свій 10-денний лет довкола Землі в понеділок 3-го березня і вже з повним успіхом виконали ту програму, яку мали здійснити в перших сімох днях кружляння довкола Землі. В п'ятницю астронавти виконали найважливішу частину програми, потрібної тим астронавтам, які в липні ц. р. полетять на Місяць. Командантом лету Аполло 9 є полковник летунства астронавт Дейвід Р. Скотт. Він залишився в матірному кораблі, а два інші астронавти полковник Мек Дівітт та цивільний інженер Рассел Л. Швейкарт влізли до того космічного корабля, яким астронавти в липні полетять на Місяць, і летіли окремо самі в тому місячному модулі на різній висоті від Землі і в різних віддалях від космічного корабля команданта. Вони були найдальше віддалені на 113 миль, різні висоти осягали цим способом, що вистрелювали відповідні ракети. Всі ці тести вдалися вповні і астронавти вкінці знов були на цій самій віддалі від Землі, на якій був їхній матірний корабель, з яким вони вкінці об'єдналися та кружляли разом довкола Землі. В суботу 8-го березня і в неділю 10-го астронати не виконували, згідно з пляном, важливіших завдань, тільки маневрували космічним кораблем, обнижуючи його лет до такої висоти, з якої легко буде почати злет на Землю, що має статися в четвер вранці 13-го березня. В неділю астронавти фотографували деякі місця на Землі та обсервували Місяці Юпітера. Всі три астронавти звітували сьомого дня кружляння довкола Землі, заявляючи, що всі вони почуваються добре. Летячи понад ЗСА, астронавти фотографували місця в Каліфорнії, Ню Мексіко та в стейті Міссіссіппі.

При ЗУАДК створено Крайову Координаційну Раду Суспільної Служби

Філядельфія. — В суботу 8 березня ц. р. в готелі Бенджамін Френклін відбулася нарада різних центральних організацій, які займаються суспільно - допомоговою діяльністю і у висліді доповідей, інформацій та дискусії рішено створити Крайову Координаційну Раду Суспільної Служби при Злученому Українському Американському Допомоговому Комітеті. Нараду скликав ЗУАДК і головував його президент д-р Володимир Галан, який в короткому нарисі подав інформації про теперішню діяльність ЗУАДК поза Америкою і на терені ЗСА. Екзекутивний директор ЗУАДК ред. Остап Тарнавський накреслив у своїй доповіді проблему суспільної опіки у широкому світі та її головні етапи за останніх 50 років. Українська суспільна служба полягає на власній ініціятиві й добровільній праці та ведеться власними добровільними фондами. ЗУАДК є неначе „державним проводом" для всіх, що займаються суспільною службою. Виринула вже потреба централізації чи пак координації всіх таких зусиль, ведених різними установами й організаціями.

Д-р В. Галан ствердив, що за останніх 25 років а-

(Закінчення на стор. 3-ій)

Ніксон домагається $1.2 більйона на збільшення платень військовикам

Вашинґтон. — Уряд президента Ніксона має домагатися збільшити запропонований президентом Джансоном бюджет на $1.2 більйона на це, щоб можна було збільшити платні військовикам, щоб вони дорівнювали платням цивільних осіб з таким же знанням і відповідальністю. Ці платні призначені для тих військовиків, які у військовій службі вбачають свою життєву кар'єру. Мають запланувати також нову програму для військових пенсіонерів. Ці пляни мали б бути вступом до того, щоб в ЗСА завести добровільну армію і скасувати обов'язкову військову службу після того, як скінчиться війна у В'єтнамі. В бюджеті на 1970-ий рік вже запроєктовано суму $1.8 більйона на збільшення військових платень, які мають автоматично збільшитися в найближчому фінансовому році, це значить 1-го липня 1969 року. У військових колах знають, що тепер є велике число добровольців тільки тому, що є обов'язкова військова служба. Коли б її не було, тоді треба військовикам дати можність зробити з військової служби життьову кар'єру, але щоб це сталося, треба збільшити платні військовикам.

Вшановано д-ра В. Ґалана з нагоди появи його книжки „Батерія смерти"

Філядельфія. — З ініціятиви і заходами 43-го Відділу Союзу Українок Америки у Філядельфії відбувся в минулу суботу 8 березня ц. р. в домівці „Тризуба" вечір для вшанування президента ЗУАДК і ОбВУА, мешканця й активного громадського діяча того міста впродовж останніх поверх 40 років, д-ра Володимира Ґалана. Ціль того вечора з'ясувала пані Ольга Ковальчук, яка керувала програмою. Ред. Іван Кедрин з Ню Йорку виголосив 10-хвилинну промову, Анна Максимович і Людмила Чайківська відчитали по одному уступові з „Батерії смерти". Юлія Шашаровська при фортепіяновому супроводі Лідії Бульби відспівала кілька стрілецьких пісень, між ними „Гимн артилерії" Романа Купчинського, поміщений у „Батерії смерти". Ред. Степан Кондрат виголосив короткий спомин, голова Філядельфійського Відділу ОбВУА М. Алексевич вітав д-ра В. Ґалана від колишніх вояків, а мистець Петро Андрусів звернув увагу на особливу важливість зберігання воєнно-історичних пам'яток у часі, коли Москва палить і руйнує всі такі пам'ятки. Дир. Петро Постолюк подав яскраві приклади нехтування американсько-українськими громадянами української книжки. Д-р Володимир Ґалан дякував приявним за такий милий доказ їхньої приязни та поручав підтримати видавництво „Червоної Калини", в якому появилася його книжка, вписуючись туди, як члени й купуючи видання „Червоної Калини". Дякуючи всім, що допомогли йому до видання „Батерії смерти", зокрема підкреслив заслуги картографа Иоахіма Вишневецького, автора численних мап і нарисів у „Батерії смерти", приявного теж на тому вечорі.

Співом „Многая літа" закінчено той вечір, втриманий у сердечній товариській атмосфері. Приявних було понад 300 осіб.

КИТАЙСЬКІ КОМУНІСТИ ПРОТИ МОСКВИ

На світлині, яку розіслала по світі офіційна комунокитайська пресова агенція, бачимо одну сцену із масових демонстрацій, які відбуваються в Комуністичному Китаї проти Совєтського Союзу у зв'язку з минулотижневою прикордонною сутичкою між совєтськими й комунокитайськими вояками. Ці демонстрації організує сам уряд Комуністичного Китаю, під'юджуючи військо й нарід проти Совєтів, при чому китайські комуністи закидають большевикам, що вони „злигались" з ЗСА й Вільним Китаєм Чіянг Кай-шека.

Секретар Мелвін Лерд переводить інспекцію військ у В'єтнамі

Сайґон. — Секретар оборони Мелвін Лерд переводить у Південному В'єтнамі 5-тижневу інспекцію американських збройних сил, інформуючись водночас про стан на воєнному фронті та бойову здатність південно-в'єтнамської армії. Лерд відбув у Дананґу пресову конференцію, на якій заповів, що він буде старатися дістати від Конґресу згоду на підвищення передбаченої суми для південно-в'єтнамської армії на дальших 70 мільйонів дол. Загалом в останньому бюджеті президента Джансона призначено 25,400.000.000 дол. на оборонні цілі. Секретар Мелвін Лерд їздив у товаристві головного команданта американської армії у В'єтнамі генерала Крейтона Абрамса до американських і південно-в'єтнамських позицій в найближчій околиці т. зв. центральної смуги, відвідав порушноване місто Гуе та нараджувався з командантом найкращої південно-в'єтнамської Першої піхотної дивізії, генералом Нґо Кванґ Труонґом. Лерд заявив після того, що стан південно-в'єтнамської армії зробив на нього надзвичайно корисне враження, але він відмовився відповісти на запит, чи південно-в'єтнамська армія зможе швидко перейняти на себе частину обов'язків американської армії у В'єтнамі. Південно-в'єтнамська армія нараховує тепер 384.000 вояків. Південно - в'єтнамські військовики нарікали, що вони мали гіршу зброю й виряд яніж американські вояки. Цей стан значно покращав.

Москва і її сателіти бойкотують юґославських комуністів

Москва. — Компартія СССР рішила збойкотувати Конґрес компартії Юґославії, який відбудеться в цьому тижні в Београді, відсвятковуючи своє 50-тиріччя. Що більше, під натиском збоку Москви такий сам бойкот проголосили компартії ЧССР, Східньої Німеччини, Болгарії, Польщі і Мадярщини, себто п'яти совєтських сателітів з т. зв. Варшавського пакту. Леонід Брежнєв особисто телефонував до лідера чеських комуністів Александра Дубчека, щоб ЧССР не висилала своєї делеґації до Београду — та делеґація була вже призначена під проводом прем'єра Словаччини Стефана Садовського. Зате Румунія не піддалася московському натискові й висилає туди свою делеґацію: Румунія солідаризувалася з Юґославією у наставруванні совєтської інвазії до Чехо-Словаччини в серпні минулого року.

Футболісти київського „Динамо" закінчили турне по ЗСА

Футбольна команда київського „Динамо", яка здобула трикратно чемпіонат Совєтського Союзу і брала участь в грах за першість володарів кубків країн Европи, була першою дружиною із СССР, яка відбула змагання на терені ЗСА. „Динамо" перемогло 3:2 професійну дружину „Кліпперс" в Сан Франсіско, а в других змаганнях в Лос Анджелес із цими ж американськими професійними футболістами, вербованими з-поміж добрих закордонних змагунів, здобуло „Динамо" лише нерішену 1:1, після того, як „Кліпперс" вели 1:0 до останньої хвилини, коли динамівці щасливо вирівняли. Треті змагання „Динамо" в ЗСА закінчилися поразкою 0:1 із цією самою каліфорнійською дружиною „Кліпперс".

За совєтськими джерелами, точніше за „Українською Радянською Енциклопедією" (видання 1961 року, том 4) — «„Динамо" найстарше в СРСР спортивне товариство. Перша організація „Д" створена 1923 р. в Москві з ініціятиви Ф. Е. Дзєржинського. До 1927 „Д". поширило свою діяльність на всю територію Радянського Союзу. В 1937 „Д". за видатні досягення в розвитку фізичної культури і спорту було нагороджено орденом Леніна. Спортивні організації „Д". культивують 36 видів спорту; в УРСР найпоширеніші стрілецький спорт, боротьба, спортивні ігри, та легка атлетика". До цього треба додати, що „Динамо" це спортова організація, якою опікується та яку фінансує МВД, раніше НКВД. Члени „Динамо" — це цивільні службовики та рядові і старшини МВД. Лише дуже рідко рекрутує „Динамо" спортовців з-поза сітки МВД, головно у випадках, коли притягає до своїх рядів кращих спортовців. Тоді таким спортовцям надають ступені і платні старшин МВД.

Ню Йорк вшанував Шевченкові Роковини словами самого поета

Ню Йорк. — Комітет Об'єднаних Американсько-Українських Організацій Великого Ню Йорку та Наукове Т-во ім. Т. Шевченка в Америці в неділю 9-го березня в залі Фешен Інституту, відзначили Роковини Т. Шевченка, як заявив на вступі маєстро Йосип Гірняк „словами самого Шевченка, а не словами про Шевченка", як це звичайно бувало. Цілу програму виконав Театр Шевченкового Слова, його Молодечий відділ Студії мистецького слова в Ню Йорку. Програма складалася з мистецьких інсценізацій двох Шевченкових поем „Великий льох" та „Невольник". Інсценізації попередив „Заспів", (вибрані місця з „Гайдамаків" Шевченка), — в рецитації П. Гірняка і наприкінці „Невольника" маєстро Гірняк рецитував „Заповіт". Програму виконувала молодь: Оксана Шуль, Марійка Гой, Реня Сафіян, Наталя Чума, Лідія Прокоп, Оксана Гаврилюк, Ліда Голюка, Христя Івануса, Уляна Ільницька, М. Гаврилюк В. Артимишин, Тарас Яремко і Христя Сливоцька. Ведучий програму Йосип Гірняк, постава — Лідія Крушельницька, хореографія — Рома Прийма Богачевська, музика (композиція і виконавець) — Ігор Соневицький, оформлення і костюми — Слава Геруляк, світло — Ігор Шуган. Прикінці вся заля відспівала „Ще не вмерла". Публіка виповнила по береги велику залю Інституту Моди, чого там вже довший час не було. Щирими оплесками присутні дякували за мистецьке виконання програми. Пані Лідії Крушельницькій вручено квіти. Студія запрошена прибути 16 березня до Гартфорду, Конн., а пізніше до Філядельфії.

НТШ в Ню Йорку відзначило Роковини свого Патрона Науковою Конференцією

Ню Йорк. — Наукове Товариство ім. Шевченка і Філологічна Секція 8-го березня відзначили Роковини свого Патрона Науковою Конференцією в залі Українського Інституту Америки. Наукову Конференцію відкрив голова Філологічної Секції проф. д-р Василь Лев, який здав короткий звіт про працю НТШ в минулому році. Проф. д-р П. Ковалів доповідав про „Останні хвилини життя і смерть Тараса Шевченка". Ред. А. Драган виголосив доповідь на тему „Шевченко й американські українці", а проф. д-р Гр. Лужницький відчитав доповідь на тему „На маргінесі повісти Є. Єнджеєвича „Українські ночі",

Вокально-літературний вечір в УВАН

Ню Йорк. — У суботу 8 березня в УВАН відбувся вокально-літературний вечір, прибуток з якого призначений на допомогу потребуючим українським учениям та їх родини. Перед початком концерту проф. Н. Т. Осадча-Яната, голова Фонду ім. Д. Дорошенка для допомоги українським учениям, сказала, що надходження до фонду надходять з двох джерел: пожертв і прибутків з концертів. Вона з вдячністю згадала жертводавців, зокрема пані Софію Гаєвську, яка пожертвувала 50 дол., і пані Іванну Джус, яка пожертвувала 50 дол. і зголосила 100 дол. Проф. Осадча-Яната з вдячністю відзначила, що учасники сьогоднішнього вечора співак Данило Ганяк, піяністка Геня Вольц і письменник Іван Керницький виступають безкоштовно. Вона представила молодого співака-баса Данила Ганяка, народженого у Франції, учня М. Скали-Старицького. Бас Данило Ганяк співав арії з опер українських та західньоевропейських композиторів, пісні та українські романси, в тому на слова Шевченка. Молодий співак має добру школу і дужий голос. Найбільший успіх мало його виконання арій із „Запорожця за Дунаєм". Іван Керницький вперше виступав в УВАН із читанням своїх гуморесок.

Шевченківська фундація в Канаді перевищила вже 300 тисяч долярів

Торонто. — Капітал Шевченківської Фундації в Канаді, що має дорівнювати за пляном одному мільйону долярів, уже перейшов суму в понад 300.000 долярів. Про це повідомлено в обіжнику Шевченківської фундації, президентом якої є д-р Ізидор Глинка, екзекутивним директором С. Яр. Кальба і скарбником інж. А. Качор. Понад 100 українських діячів, родин та окремих товариств стали основоположниками фундації, склавши пожертви у висоті від $1000 до $12.000. Пожертви надходять, хоча, ще дуже багато українців у Канаді не приступили до цієї загальноважливої і загальнокрасвої акції. На адміністрування видаються мінімальні кошти. Хоча Шевченківська фундація, з якої із відсотків будуть фінансуватись найбільш важливі українські культурні справи в Канаді, ще не осягла заповітного мільйона, однак вона вже корисно і важливо діє в тій ділянці. Як сказано в офіційному повідомленні з Правління Шевченківської Фундації, з перших відсоткових прибутків із зібраних фондів по кінець березня 1968 р., після відрахування коштів адміністрації, Шевченківська Фундація виплатила 4,000 дол. на видання таких неоцінених творів як переклади проф. Андрусишина і проф. Кірконнела на англійську мову безсмертного „Кобзаря" Тараса Шевченка, творів 100 українських поетів та пребагато ілюстрованої монографії І. Кейвана про Шевченка як образотворчого мистця. З цьогорічних приходів Шевченківська Фундація передала дальших 1.000 дол. на остаточну сплату вище назначених видань і призналa стипендію у висоті 500 долярів для п. Ярослава Щура на закінчення його музичних студій. Рівночасно цього року Шевченківська Фундація рішила дати абсолютне першенство справі навчання української мови, призначивши дотацію 5.000 дол. на видання шкільних підручників для навчання української мови під патронатом Комітету Українців Канади. Як відомо, з ініціятиви КУК, вже видано матеріяли для української мови за зорово-слуховою методою Чилтона-Дідіс, які минулого року міністерства освіти трьох провінцій Канади затвердили для вжитку в публічних школах.

ОДЕСЬКА КІНОСТУДІЯ У ФІЛЬМІ „ДЕНЬ АНГЕЛА" ПРОСЛАВЛЯЄ РОСІЮ

У новому фільмі Одеської кіностудії так зв. Державного Комітету УССР у справах кінематографії „День ангела" вихваляється росіян за царя, які в бурю врятували пароплав „Цесаревіч".

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 9118.
Supscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Книжка у погорді

Одним з найсумніших явищ в українській вільній громаді у широкому світі, зокрема в американсько-українському громадянстві, є нехіть до книжки. Порівнюючи з відносинами на Україні в часі її державної незалежности, навіть 20-ми й 30-ми роками в Західній Україні, трудно зрозуміти психіку, духове наставлення українських інтеліґентів, чоловіків і жінок, які не відчувають потреби брати в руки книжку, не цікавляться новими літературними появами, неначе не здають собі справи з ваги книжки для культурної людини і для вартости громади. Можна інколи почути докір на адресу наших видавництв, що вони легковажно ставляться до кольпортажу виданої книжки, обмежуються розсиланням її до книгарень і не думають про те, щоб „устромити" книжку в руки покупця. Ось недавно вернулася книжка до одного з наших поважних видавництв, що іноколи розсилає свої видання на відомі йому адреси: „Залучаю вам 1 доляра і прошу мені більше книжок не посилати, бо не маю часу їх читати". Автор — поважний, високоосвічений професіонал.

Сказане не відноситься до всіх. Між нами є поважна кількість громадян, також серед нашої молоді, що не тільки цінять українську книжку, але й її читають. Проте, відсотково вони становлять абсолютну меншість, отже є радше „вимком, що потверджує засаду".

Очевидно, поважним суперником книжки став телевізор. Найбільшим ворогом книжки є типові для американських відносин перевантаження працею, втрата часу на комунікацію, перевтома, взагалі „брак часу". Але аж надто часто ці обставини є тільки викрутом, щоб оправдуватися, чому людина не купує книжки. Бо ось, наприклад, типове також для американських відносин масове читання книжок у підземках, автобусах, у поїздах, при всяких нагодах, коли тільки можна читати. Тим нашим людям, які залюбки покликаються на американців, можна пригадати, що в 1966 році в ЗСА видано 30 050 назов книжок і продано 2,295,000.000 примірників.

Нехтування книжкою — найбільш неморальне явище. Письменники не знаходять ніякої заохоти для своєї творчости, якої громада не шанує. Видавництва ліквідуються, письменник, якщо хоче видати свій твір, мусить робити це власним коштом. Пора бити на сполох, пора будити приспану амбіцію в наших людей — купувати рідну книжку. Колись місяць березень був „Місяцем Книжки". Тепер про це забулося.

Люди з червоною опаскою

„Містом іде загін. Стрункі, гарні молоді люди, у кожного червона опаска на рукаві. На них із повагою дивляться совєтські люди". — так розпочинається передовиця в московській „Правді" з 2 березня п. з. „Народні дружини". Мова не про часи „громадянської війни" і не про часи другої світової війни. Говориться у тій передовиці про створені 10 років тому „указом" Верховного Совєту СССР „народні дружини", що їх тепер розбудовують більше й більше. До тих дружин у кожному місті СССР і навіть уже й по селах починають додавати „загони юних дзержинців" — із дітей. Ф. Дзержинський, як відомо, був за Леніна керівником кривавого ЧеКа.

Що роблять гурти людей із червоними опасками, чим вони займаються, особливо вечорами на вулицях, для чого створено „народні дружини"?

„Правда" інформує, що це, в першу чергу, комуністи і комсомольці; що „вони стали грозою для хуліґанів та інших порушників норм і правил соціялістичного співжиття"; що вони „тісно співпрацюють з міліцією", а партійні комітети опікуються ними, як „рідними дітьми". Імперська „Правда" підкреслює, що „особливо цінний досвід мають уже народні дружини в Україні, в Брянській і Томській областях, в Башкирській АССР". Орган ЦК КПСС вихваляє „народних дружинників" та підлітків-дзержинців, бо вони, „виявляючи відданість, відвагу, високу свідомість, оберігають наш суспільний устрій, інтереси і права совєтської людини". Треба додати, що в Україні, наприклад, як інформувала „Радянська Україна" з 28 лютого, працює, переважно вечорами-ночами, ще й „90 тисяч груп і 120 тисяч постів народних дозорців", які займаються не так боротьбою проти хуліґанів, як „контрольними нападами" на різні підприємства і колгоспи, чи там, бува, не розбирають „народного майна".

Якщо на території червоного Китаю гуляють тепер „хунвейбіни", а в минулому в Московському князівстві розгулювали дозорці - опричники, то це зрозуміло. Але де взялось на 50-му році виховування „совєтської людини" стільки бандитів і хуліґанів, що треба мобілізувати дружинників? І чи вони пильнують лише за „бандитами"?

І. Світ

СОВЄТСЬКО-КИТАЙСЬКІ КОНФЛІКТИ

Протягом останніх кількох тижнів виникають конфлікти воєнно - політичного характеру між СССР і червоним Китаєм. Таким конфліктам сприяє можливо найдовший у світі кордон між цими країнами, що простягається на понад 4 тисячі миль.

Ще за часів існування держави Манджу-Ґо, в 1930-их роках, зокрема перед початком Тихоокеанської війни, відбувалися там воєнні зудари між совєтськими і японськими військами. Назагал таких прикордонних інцидентів було понад 500 з десятками вбитих з обох сторін. Закінчилися вони двома війнами, які називали в той час дипломатично „прикордонними зударами - провокаціями".

Перший з них мав місце в 1939 році на кордонах Приморщини - Зеленого Клину, недалеко стику кордонів Манджу-Ґо, Кореї та СССР — біля гори Джан-Ко-Фін та озера Гасан у Монголії.

Цікаво, що в 1937 році, коли видано мапу Зеленої України, якраз у зв'язку з цим куточком, власне кордоном на тій території, постала загроза заборони видання.

В тому першому зударі совєтські війська зазнали значних втрат, але інцидент був швидко зліквідований.

В другому зударі брали участь літаки та значні військові наземні сили, і совєтські кола твердили, що японці втратили понад 20 тисяч убитими. Відомо, що втрати з обох сторін були великі.

Кордони, що проходять вздовж р. Уссурі та р. Амура, зокрема останнього, непостійні, бо ці ріки щороку змінюють свої береги. На р. Амурі є багато островів, що їх у більшості в кінці 1920-их років большевики окупували, встановивши там свої військові охорони. Один такий острів знаходиться у гирлі р. Уссурі, де вона впливає до р. Амура. Цей острів дуже важливий з стратегічного погляду, бо лежить не більше як за 20 миль від Хабаровська. На мапах Китаю, Манджу-Ґо та японських його завжди позначали, як приналежний не до СССР, а до Манджурії.

2-го березня цього року, згідно з совєтським повідомленням, китайський загін в числі понад 200 вояків, перебраних за селян, учинив військову провокацію на кордоні біля с. Нижньо-Михайловського, явившись на острів Даманський, що є ніби совєтською територією, і відкривши стрілянину. Совєтська прикордонна охорона відбила ту атаку. В бою згинуло 40 китайців і 32 совєтських вояки.

В ноті уряду СССР до уряду Китайської республіки сказано;

„Це озброєне вторгнення на радянську територію було організованою провокацією китайських властей і мало на меті ускладнити становище на радянсько-китайському кордоні... Радянський уряд залишає за собою право здійснити рішучі заходи для припинення провокацій на радянсько-китайському кордоні та попереджує уряд Китайської Народної Республіки, що на ньому лежить повна відповідальність за можливі наслідки такої авантюрницької політики". Нота уряду СССР закінчується заявою збоку совєтського уряду, що він „завжди керується почуттям дружби та буде притримуватися цього напрямку і в майбутньому".

Острів Даманський, або Чен-пао, лежить на р. Уссурі недалеко гирла допли별 р. Кікін, приблизно за 220 кілометрів від Хабаровська. Вздовж кордону з півдня на манджурській території проходить залізниця, збудована японцями в 1930-их роках, дуже важлива стратегічна лінія, сполучена у двох місцях з кол. Китайсько-Східньою залізницею у стації Мулін; її вітка прямує до міста Чжа-му-си на березі р. Сунґарі.

У 1920-30-их роках цей куток Манджурії, а також увесь простір вздовж р. Уссурі, зокрема на території мулінських вугільних копалень, був районом найбільш сприятливим для втікачів з совєтської Приморщини. Довелося нам відвідати цей район аж до Мулін-Лішачоу і розмовляти з людьми, які допомагали втікачам. Там перейшов, вірніше переплив, кордон колишній член Української Центральної Ради Иосип Сніжний, що жив довший час у Харбіні та Шанґаї, а потім виїхав до Буенос Айресу, та його приятель сл. п. Киричко (Арґентина), що фінансував видання „Історії України" Д. Дорошенка еспанською мовою.

Китайці твердять, що відділ совєтських збройних сил з кількома панцерниками та транспортерами перейшов кордон, загнався на Ченпао, який, мовляв, лежить на китайській території, і обстріляв китайський прикордонний патруль, вбивши та поранивши немало вояків.

Це — лише один із численних зударів, одна з провокацій, що їх безперервно переводять б о л ь шевики. Пейпінґ у своїй ноті попереджає совєтський уряд, що китайська територія „священна та недоторкальна", і за повторення подібної провокації її спричинник дістане нищівну відсіч від китайського народу. „Совєтський уряд, — сказано в цій ноті, — мусить нести всю відповідальність за цю провокацію". Пейпінґське радіо заявило 6-го березня, що коли прикордонні інциденти будуть продовжуватись, „Совєтський Союз буде знищений".

Стільки в офіційних документах. Про багато іншого не говориться.

Важливим є те, що Москва вперше проголосила в пресі про цю сутичку, протягом років замовчуючи подібні інциденти і нагромаджуючи свої збройні сили на Далекому Сході.

Чому така зміна в тактиці Москви? Гадаємо, що причин є кілька.

Головна з них — відвернути увагу підсовєтського населення від Чехо - Словаччини, де авторитет Москви зазнав найбільших ударів, де стала наочною велика помилка, зроблена головачами Кремлю зі страху перед ліберальними реформами, що що їх розпочали в Празі.

Друга причина, — відвернути увагу від невдачі в зв'язку з Берліном і мати претекст посилити цензуру та репресії проти молодих „бунтарів", зокрема на Україні. Кремлівські володарі бачать, як виростають нові сили, які не визнають авторитету тих, що, правлячи протягом 50 років, привели до краху комуністичної ідеології.

Мусимо уважно приглядатися до совєтсько - китайських конфліктів, які у ближчому майбутньому можуть стати для Москви поважною проблемою.

Остап Тарнавський

ТОЛЕРАНТНІСТЬ

(2)

Прислухаймося і ми до думок наших опонентів, бо вони в дійсності навіть не опоненти, а наші однодумці, які вміють вільно думати і бажають свої думки подати на обміркування. Як би ми себе не розділяли, для наших ворогів ми всі — „буржуазні націоналісти".

Саме у формі такого вільного вияву власної думки хочу подати, що, на мій погляд, причина нетолерантности у нас в задавненій звичці. Ми віддавна звикли обожнювати єдність. Єдність стала якимсь культом, ми говоримо про єдність, як про найбільше досягнення, що має принести для нас розв'язку всіх проблем, включно з визволенням. Навіть у гимні молимося: „Боже, нам єдність подай!" І в страху, щоб не робити тієї умовної єдности, не хочемо допустити іншої думки.

Та чи єдність — це справді ідеал? Єдність — це радше прикмета тоталітарних режимів. Про „возз'єднання" деклямують постійно москалі — білі чи червоні, про єдність Европи говорив постійно Гітлер — від „аншлюсу" до збройної окупації включно. Про єдність говорить тепер Москва, висилаючи свої армії для пацифікації „союзників". Про єдність говорить Мадрид, арештуючи кожного, хто здібний сумніватися. Про єдність говорять у тих державах, де про громадянські права і порядки вирішує поліція. Вже свободолюбна Чехо - С л оваччина, хоч і комуністична, поставила проблему інакше: пішла на роз'єднання, щоб дати свободу думати словакам. П'ятдесят років тому наші батьки, коли творили соборну Українську Народну Республіку, говорили не так про єдність, як про злуку — злуку вільних територій і вільних громадян цих територій.

Немає розмов про цю „ідеалізовану" єдність в демократичних суспільствах. Ось ми були свідками зміни уряду в Америці. Виглядає на перший погляд, що Америці потрібно єдности, бо має вона поважні завдання і всередині і назовні. Та чи говорять тут про єдність? Говорять про є п і впрацю. Співпраця — це вільна постава вільних громадян.

Добре було б, якби й наші провідники — замість деклямувати про єдність — почали говорити про співпрацю. Зразу прийшли б дві великі користі. Для співпраці не вистачить самого говорення, треба працювати. А далі треба підготовити таку програму, що була б загально сприйнятливою і могла б об'єднати всі наші сили для її виконання. Наша громада не раз давала докази, що для доброї цілі, на добре діло вона може об'єднати всі свої моральні й фінансові сили. Тож і в загальній національній справі осягнемо співпрацю, якщо матимемо добру, сприйнятливу програму і „чесну гру" у співпраці. А наше завдання — хоч і можемо мати різні думки, як його довершувати — одне й те саме: допомога нашому народові виборити собі незалежність.

Тож будьмо толерантні, прислухаймося до думок наших співгромадян, бо тільки у вільній дискусії може рости й розвиватися здорова думка. Нашою толерантністю найбільше допоможемо нашим братам в Україні, бо вони також домагаються толерантности і устами представника нового, молодого гуманізму в Україні, Івана Дзюби, вимагають вільної дискусії про проблеми соціяльного, національного і культурного життя нашого народу, вимагають права на вільну думку для кожного громадянина, бо свобода думки — це запорука свободи для України.

(Кінець)

УКРАЇНЦІ В СОВЄТСЬКІЙ ОКУПАЦІЙНІЙ АРМІЇ ПИШУТЬ ІЗ ЧССР

„Молодь України" надрукувала уривки з листа двох українців, які перебувають у складі совєтської окупаційної армії в ЧССР, у якому висловлена туга за Україною: „Ми несемо службу на землі братньої Чехословаччини, а наша батьківщина — Поділля, Вінницька область. Там проходило наше дитинство. За дев'ятнадцять років нам безмежно дорогими стали ниви і гаї, дороги Вінниччини. Він дуже гарний, наш край. Гарний весною в білому мареві вишневих садів. і восени..." і т. д. В іншому місці листа, без вісток про настрої і „службу" в ЧССР, сказано: „Солдатська служба сувора. Вдень і вночі, в спеку і в мороз солдат однаково чітко справляє свої обов'язки. Нам, крім того, випало на долю ще одне серйозне випробування: ми несемо службу далеко від Батьківщини. Тут гостріше відчувається розлука з усім, до чого з дитинства прикипів душею. І сильніша туга за близькими людьми".

НА МЕДИЧНІ ТЕМИ

Редагує: Д-р Михайло Данилюк

ІДЕТЕ НА ПЕНСІЮ?

Цікаву статтю про дослідження стану здоров'я пенсіонерів подає журнал Американського Об'єднання Ґеріятрів за лютий ц. р. Дослідження було проведене при медичному факультеті Гарвардського університету на особах віком від 60 до 70 років, які перебували на пенсії від 3 до 42 місяців перед проведенням з ними інтерв'ю. Ця група охоплювала 500 пенсіонерів, по половині жінок і чоловіків, різних фахів та різного соціяльного походження, при чому включено до неї 45% осіб, що народились не в ЗСА, а в числі 53% прибули до Америки дорослими.

Ціллю такої студії було виявити фізичний і психічний стан здоров'я пенсіонерів після того, як вони залишили працю. Тому, очевидно, до цієї групи не включено осіб, які пішли на пенсію з огляду на поганий стан здоров'я.

На запит про стан здоров'я 85% відповіли, що вони в доброму або в дуже доброму стані, 10% відповіли, що їхнє здоров'я задовільне, а 4% нарікали на нього. На запит, чи змінилось їхнє здоров'я від часу виходу на пенсію, 24% відповіли, що змінилось на краще, 10% — дещо погіршилось, а решта ствердили, що залишилось воно таким самим.

Звичайно припускали, що із процесом старіння активність людини обнижується, але дослідження виявило, що 84% пенсіонерів протягом 4-ох років своєї щоденної активности не змінили, 7% мали деякі обмеження, а 9% значні обмеження внаслідок старіння. Цікаво, що, не зважаючи на значне число обмежених у своїй активності, дуже великий відсоток почуває себе гаразд. До 58% пенсіонерів зовсім не відвідували лікаря або відвідували лише для звичайної контролі, 31% відвідували в зв'язку з меншими, не поважними потребами, і лише 10% потребували допомоги лікаря або перебували в шпиталі для лікування недуг. Лише 10% заявили, що від часу виходу на пенсію відвідують лікаря частіше, решта відвідують, як і в той час, коли працювали.

Найчастіше н а р ікають пенсіонери на поганий сон, утруднене дихання із задухою, нервовість, погану реґуляцію шлункових виділин, часті зміни настрою без особливої причини, болі в суглобах, загальну втому.

В осіб з більшою освітою та вищою інтеліґенцією в меншій мірі виявлялись симптоми старіння. Соціо - економічні обставини мали такий самий вислід. В осіб, які продовжували я к е небудь зайняття, належали до клюбів чи товариств, мали певні зацікавлення - „габбі", ці симптоми також виявлялися в меншій мірі. Вони мали позитивне наставлення до пенсійного періоду ще тоді, як працювали, і тому не відчували труднощів у пристосуванні до нових обставин; їхня загальна активність була більшою, вони рідше відвідували лікаря та рідше були в шпиталі.

Студія ця з незаперечністю виявила тісне пов'язання між процесом старіння, здоров'ям та психічною наставою пенсіонера до життя взагалі, а до періоду відпочинку зокрема.

НАША ПОШТА

Останніми кількома місяцями прийшло до нас багато листів із запитами. Біля сотні листів залишилось без відповіді, бо майже всі порушені в них запити торкаються індивідуальних недуг, діягностичних процедур і вимагають конкретної поради. Такі справи неможливо полагоджувати через газету і навіть листовно, бо вони вимагають лікарських оглядин та індивідуального підходу. Тому радимо звертатися в справах персонального здоров'я лише і виключно до своїх лікарів. До речі сказати, полагодження персональних справ через газету або листовно було б також проти медичної етики і незаконним.

У нашій колюмні подаємо лише загальні інформації про здоров'я, які можуть бути цікавими для широкого кола читачів. При цій нагоді повідомляємо, що ми вже викінчуємо укладання лікарського довідника для нашої громади, який матиме розділи з усіх ділянок здоров'я. Ця книжка вийде з нагоди 75-ліття УНСоюзу.

***

Пан В. М. з Філядельфії: Про олію ми писали вже кілька разів. Треба пам'ятати, що всі роди олії, як також усі роди товщів тваринного походження, мають однакову кальорійність — біля 9 кальорій на один грам товщу чи олії. „Низькокальорійної" олії нема. Інша справа з якістю товщів в олії: т. зв. ненасичені товщі здоровіші для людини, бо вони витворюють у крові менше холестеролу, що зберігає кровоносні судини від накопичення хворобливих атером. Про це ми вже писали. Щодо соняшникової олії, то медична література, наскільки нам відомо, не приписує їй лікувальних властивостей. Кожна ненасичена олія є доброю, а серед тих, що в широкім продажу, найкращими вважаються олії з кукурудзи, бавовника і сої.

Пані О. С. із Трамбул, Конн.: Т. зв. ахалязія стравоходу — це дуже неприємна недуга, яка полягає у звуженні стравоходу при сполученні його із шлунком. Внаслідок цього верхня частина стравоходу помітно поширюється. Корч долішньої частини стравоходу не пропускає харчів у шлунок, і вони затримуються, спричиняючи болі. При цьому хворий може повертати харчі, відчувати болі в грудях і т. д.

Причина цієї недуги не

(Закінчення на стор. 3-ій.)

Иосип Лисогір

УККА У ПОСЛІДОВНОМУ ЗМАГАННІ ДО МЕТИ

Звідомлення екзекутивного віце-президента Українського Конґресового Комітету Америки з діяльности УККА за час від 2-го березня 1968 року до кінця лютого 1969 року.

(4)

Інвазія в Чехо-Словаччині 21 серпня 1968 року.

28 серпня 1968 року президент УККА, проф. Лев Добрянський вислав листа державному секретареві Діновi Раскові, в якому інформував його про становище УККА до совєтської інвазії в Чехо-Словаччині і висловив ряд зауваг про поневолення України большевиками, як і про українську національну меншину та її права в Чехо-Словаччині.

На того листа відповів з доручення державного секретаря директор у справах Совєтського Союзу Адольф Дабс листом з 24-го вересня, в якому з'ясовано становище Державного Департаменту до подій у Чехо-Словаччині. Найважливішим пунктом відповіді було: ЗСА „не бажають спускати з прив'язі собак війни в Европі", бо такий трагічний розвиток не був би в інтересі американського народу. ЗСА засудили інвазію в Чехо-Словаччині і закликали всі держави Варшавського пакту, які брали участь в інвазії, щоб вони відкликали свої війська з тієї країни і в такий спосіб дали можливість чеському і словацькому народам продовжувати своє життя в демократичній системі. При цьому слід зазначити, що українці в Чехо-Словаччині, конкретно в Пряшівщині, як тільки полегшав режим, почали відновлювати своє національне, культурне і релігійне життя. На фестивалі у Свиднику, в центрі українського відродження Пряшівщини, у липні взяло участь понад 40.000 людей. Фестиваль пройшов з великою мистецькою програмою, виконавцями якої були виключно місцеві сили.

Засідання, наради

У звітному часі Екзекутива УККА відбула свої засідання в таких днях: 2 лютого, 1 березня, 29 березня, 3 травня, 8 червня, 13 вересня, 4 жовтня, 8 листопада, 8 грудня 1968 року і 24 січня 1969 року.

Згідно зі статутом, Екзекутива УККА веде всі справи і виконує постанови Конвенції, Ради Директорів і Координаційної Ради. Вона відбуває наради щонайменше раз на місяць. На всіх засіданнях розглядалися численні актуальні суспільно-політичні справи та плянувалися різні акції.

Рада Директорів УККА

На останньому засіданні Ради Директорів, що відбулося 2 березня 1968 року, крім полагодження ділових справ і схвалення бюджету на 1968 рік, покликано до життя Статутову комісію в такому складі: адв. Іван Робертс, д-р Матвій Стахів, д-р Ярослав Падох, д-р Богдан Коваль, д-р Петро Стерчо, мґр Євген Лозинський і д-р Степан Ворох. Додатково вибрано і дорадників в складі: д-р Богдан Дзерович, о. шамб. Мирослав Харина, п. Антін Батюк, мґр Іванна Рожанковська, д-р М и к о л а Ценко, мґр Іван Винник, п. Володимир Мазур і д-р Олександер Ничка.

На засіданні 14-го лютого 1969 року ця комісія уконституювалася так: голова — І. Робертс, заступники — М. Стахів, Я. Падох, секретарі — Є. Лозинський, Б. Коваль. На тому ж засіданні вирішено, що дорадники Статутової комісії мають усі права членів Комісії, але для важности ухвал Комісії потрібна звичайна більшість членів Статутової комісії. Статутова комісія працює над тими проєктами, які вплинули до Головної Канцелярії УККА, а які подають суґестії відносно змін і доповнень у статуті УККА.

Політична Рада

В діловому році президент УККА проф. Лев Добрянський на голову Політичної Ради покликав п. Лева Футалу. На першому своєму засіданні 8-го червня 1968 року Політична Рада в склад своєї Президії вибрала таких осіб: заступники голови — д-р Богдан Дзерович, проф. д-р Юрій Мачук, на секретаря інж. Миколу Семанишина і на членів Президії — Павла Дорожинського і Дмитра Ярка. Президія опрацювала проєкт правильника своєї праці, який зредагував д-р Богдан Дзерович. Цей проєкт продискутовано й прийнято на нараді 1-го лютого 1969 року.

В звітному періоді відбулося три засідання Ради. Перше — 8 червня 1968 року, яке було присвячене плятформам Д е м ократичної і Республіканської партій, що ставали в тім же році до виборів Президента ЗСА. Референтами в тій справі були: Л. Добрянський, Р. Смаль-Стоцький, П. Стерчо і д-р Микола Чировський. Друге засідання відбулося 5-го листопада 1968 року. Референтами на ньому були: ред. Іван Кедрин-Рудницький, який говорив про українську проблематику в діяспорі, і д-р Володимир Душник — про виборчі плятформи американських партій. Третє засідання відбулося 1 лютого 1969 р. Воно було присвячене проблемам сучасного стану в Україні. Доповідачами були: ред. Ярослав Гайвас і д-р Константин Савчук.

Інші вияви праці Українського Конґресового Комітету Америки

27 січня 1968 року відбулися засновуючі збори нового Відділу УККА в Нюйоркській Метрополії, а саме в Стейтен Айленді. Делеґатом на збори був мґр Іван Базарко. Цей Відділ очолює д-р Богдан Левицький, секретарем є інж. Кость Церкевич. Новий Відділ — це єдина активна організація в тій дільниці в Ню Йорку. Другий новий Відділ постав у Колчестері, Конн. Нашим делеґатом на засновуючих зборах був А. Пришляк, голова Відділу УККА в Гартфорді, Конн.

9 березня відбула наради спеціяльна комісія, покликана на засіданні Екзекутиви 1-го березня для підготови акції проти переслідування українських діячів культури і насильної русифікації в Україні. В засіданні взяли участь: И. Лисогір, І. Білинський, Б. Гнатюк, П. Стерчо, В. Душник, М. Дольницький, І. Базарко.

На тім засіданні вирішено, згідно із вказівками Секретаріяту СКВУ, відзначити день 28-го квітня 1968 року, як День Солідарности з Українським Народом і в тій цілі приготовити відповідні матеріяли для інформації американського громадянства про події в Україні. В тім напрямі почалася праця. 19 березня відбулася нарада у Вашинґтоні, яку скликав місцевий Відділ УККА і на якій з рамени Екзекутиви УККА реферували: І. Базарко, И. Лисогір, о. шамб. М. Харина, В. Душник і В. Галан. Узгіднено, що плянується влаштувати у Вашинґтоні під пам'ятником Шевченка протестаційну маніфестацію, як День Солідарности з Українським Народом. В тій же справі відбулася нарада 4-го квітня у Філядельфії, якою проводив голова Відділу УККА, д-р Б. Гнатюк, а реферував п. І. Базарко. Така ж нарада відбулася 6 квітня в Ню Йорку, де референтами були д-р Я. Падох і І. Базарко. Наради йшли в тім напрямі, щоб якнайбільш чисельно і молодь і старше громадянство взяли участь в маніфестації у Вашинґтоні.

(Далі буде)

Педагогічна Конференція у Філядельфії

7-го грудня 1968 р. відбулася районова Педагогічна Конференція в будинку американської школи на розі вулиць Вест Каюга і 16-ої у Філядельфії. Конференцію влаштувала Шкільна Рада УККА і місцева Українська Учительська Громада, що її головою є дир. В. Лотоцький.

На 6-ій шкільній лекції учителька цієї школи Марія Одежинська вміло провела лекцію української мови в англомовній клясі, з допомогою слухово-зорового апарату, демонструючи висвітлюваними картинами і синхронізованою українською мовою з звукозаписів розмов покупця і продавця. Учні, на запитання вчительки, повторяли індивідуально відповіді, закріплюючи українські речення і їх вимову.

Слід відмітити, що учителька користувалася апаратом продукції фірми й видавництва Дід'с-Чілтон (Париж-Філядельфія), яка під час літніх вакацій 1968 добила до картин звукозапис українського тексту укладу проф. д-ра Яра Славутича, видаючи також друком книжки (зошити) тексту і картин. Звукозаписи (магнетофонні стрічки і платівки) виконано у фаховій студії в Кемдені, Н. Дж., з допомогою учителів і учнів українців, під наглядом згаданого автора доброблених текстів і підручника.

З початком цього навч. року дир. В. Лотоцький і „Рідна Школа" закупили такий апарат зі згаданими текстами для школи українознавства „Рідної Школи".

Від год. 4 по пол. продовжувано конференцію, якою проводив директор Українознавчої школи „Р.Ш." у Філядельфії Володимир Лотоцький. Учителька місцевої школи Ольга Головецька прочитала цінну доповідь: „Технічні допоміжні засоби для навчання мов", яку виготовила вона на основі найновішої американської літератури. Доповідачка обговорила технічні допоміжні засоби не тільки до навчання мов, але й до інших предметів навчання, почнаючи від написів і записів на таблиці, а кінчаючи на апаратах до передавання звуків і висвітлювання текстів, образів і фільмів. Цю доповідь добре було б надрукувати та розподілити між учителями шкіл українознавства.

Висвітлено три фільми з ділянки методики навчання. Перший фільм був п'ятою частиною фільму „Принципи і методи навчання другої мови" (заголовки фільмів перекладено з англ. мови). Висвітлювана частина мала ще й свій окремий заголовок: „Модерна техніка у навчанні мови". Вона була добрим доповненням до показової лекції, бо в ній показано наперед лекцію англійської мови для еспанських дітей в народній школі, з допомогою поставлених образів звірят, назви яких мали діти засвоїти собі. Далі показано сутні вийнятки з інших лекцій, на інших рівнях, а саме в гайскулі і коледжі, де учителі(ки) вчили головно з допомогою написів речень на таблиці і їх повторювань у відповідь на запитання учителя, але раз показано також і так зв. мовну лябораторію, хоч може не з найновішими улаштуваннями.

Другий фільм, під наг. „Ширший концепт методи" мав дві частини, в яких показано навчання сучасного громадянства, зв. по англ. коротко „сивікс". В першій частині фільму учитель вчив цілу клясу, притягаючи учнів до співпраці своїми запитаннями (давніша метода), а в другій частині поділив він шкільну молодь на кілька груп, з яких кожна мала опрацювати інші завдання до тієї самої, дуже актуальної в тій школі теми: Як прикрасити шк. їдальню, причинитися до покращання поведінки учнів і вибору здорових харчів під час перерви опівдні.

Фільми вибрав з каталогу проф. д-р Петро Ісаїв і випозичив їх з „Едукейшенел Міція Сентер" Флоридського Стейтового Університету в Таллагассі, Фл., а Юрій Ісаїв, студент медичних наук, висвітлював їх проєкційним апаратом місцевої „Рідної Школи".

Присутніх учителів (льок) на показовій лекції було 36.

В дискусії забирало голос багато осіб, — місцевих і з округи. Говорили дир. В. Лотоцький, проф. д-р П. Ісаїв, дир. української Честерської школи Степан Микита, дир. укр. школи в Лейквуд, Н.Дж. Дмитро Галушка і учителі(ки): О. Хомут з Ню Бронсвік, О. Швидка, Ігор Конрад зі школи СУМА, п. Михайлів, дир. української школи в Ню Бронсвіку, Б. Тарнавський, проф. д-р І. Олексишин, Дора Савчек з Честеру й ін. Іван Струк, голова Української Інформаційної Служби у Філядельфії, з'ясував важливість спростовування невірних інформацій про Україну в американських підручниках чи в інших допоміжних навчальних засобах для учнів і студентів.

У висліді дискусії поставлено різні вимоги педагогічного й загально-національного характеру, які є важливою вимогою часу та кличуть на сполох у цьому актуальному змаганні за душу української дитини. Виникають потреби негайно створити Рідношкільний грошовий фонд, видати нові допоміжні навчальні засоби — підручники, образи, прозірки, географічні мапи та ін. допоміжні засоби з українською тематикою, а також придбати епідіяскопи, фільмові проєкційні апарати тощо.

Хоч в дискусії не порушено цієї справи, то проте тут слід відмітити, що виникає потреба побудувати або купити власний дім для української школи українознавства „Рідної Школи" у Філядельфії, де на велике число українців, школи українознавства охопили тільки коло п'ять сотень дітей, — а де є решта?!

З кожним новим навч. роком приходить до українських шкіл більше число дітей, які мають труднощі в говоренні українською мовою, або зовсім не вміють говорити по-українськи. Чи ж показова лекція не в україномовній, а в англомовній клясі, або англійська розговірна мова рідношкільної молоді, не є тим С.О.С. який показує, що втрачаємо український ґрунт під ногами? Батьки не присвячують належної уваги своїм дітям і велика частина нашого громадянства не дбає про нижчі й вищі українознавчі школи. Не поможуть нам високошкільні катедри українознавства якщо наша молодь втратить свою українськість уже в шкільному віці.

Директори й учителі шкіл українознавства з округи оповідали, як вони змагаються за збереження нашої молоді при нашій Церкві й українській спільноті, побоюючи різні труднощі, як брак допоміжних навчальних засобів, приміщень, грошей, взагалі брак допомоги й уваги з боку нашого громадянства (дир. Б. Тарнавський, дир. Дмитро Галушка й ін.). Геройських зусиль учителів — тих каменярів — не вистачить, коли вони не матимуть чим лупати скалу. Коли вирвуть душу й серце нашій молоді, то нам залишаться поукраїнські храми і доми, де не можна буде почути більше української мови, і де не пануватиме український дух.

Та ми не втрачаємо надії, що українське громадянство пробудиться з просоння та зрозуміє вагу Рідної Школи на чужині.

Іван Попель

НА МЕДИЧНІ ТЕМИ

(Продовження зі стор. 2-ій)

цілком вияснена, але вона витворюється на базі захворювання автономної нервової системи, що автоматично регулює працю всіх органів травлення. Лікування важке і затяжне. Лікують сильнодіючими засобами проти спазмів органів травлення, а також хірургічним способом: механічним поширенням звуженого кінця стравоходу з поміччю зондів, а також іноді складною операцією через живіт і груди. Усі методи лікування, на жаль, дають блискучий вислід лише в окремих випадках. В більшості застосовується симптоматичне лікування.

ПОДЯКА

З нагоди шістдесятиріччя отримав я багато привітань від організацій і окремих осіб, за що висловлюю всім щиросерде спасибі, зокрема Парафіяльній Раді УАПЦеркви Пресвятої Тройці в Ірвінгтоні, голові Ради п. І. Галієві за влаштований Літературний Вечір і всій Громаді. Сердечно дякую також п. Миколі Щербакові за його доповідь на тому вечорі про мою творчість, п-ні Марії Вожаківській за майстерне читання на вечорі, артистці Світлані Тонкошкур і артистові Данилові Ганякові за співи та піяністці Євгенії Вольш за акомпаньямент, колегам-письменникам за увагу, а милим Паням із Сестрицтва церкви за приготовану перекуску та обслуговування гостей.

Ще раз усім Вам — щире спасибі!

ВАСИЛЬ ГАЙДАРІВСЬКИЙ

У Джерзі Сити відзначено величаво і врочисто річниці Незалежности і Соборности

26 січня місцевий Відділ УККА, відзначив святково історичні дати: 22 січня 1918 р. проголошення самостійности та 22 січня 1919 р. — 50ту річницю проголошення соборности Української Народної Республіки. Академія відбулася у великій ущерть наповненій залі Українського Народ. Дому. А в ранішніх годинах, того дня, була відправлена Служба Божа в українській католицькій церкві св. Петра і Павла в намірені українського народу. Прекрасно репрезентувалися молодечі організації: СУМА і Пласт, в одностроях, з своїми прапорами, під проводом Дмитра Воха — СУМА і Іллі Шевчука — Пласт. Отець Зенон Бачинський виголосив глибокозмістовну і патріотичну проповідь.

22 січня була підписана в Сити Гол Філіпом Кунцом, виконуючим обов'язки посадника, — проклямація Українського Дня в цьому місті, в приявності української делеґації, і був виставлений український прапор, поруч американського, на ратуші міста.

Свято розпочалося американським гимном, який відспівав В. Гела. Український гим — відспівали всі приявні. Відкрив свято голова Відд. УККА д-р Євген Котик. Проклямацію посадника прочитав член управи міста Іван Бервецький, що репрезентував посадника на святі.

Святочну промову виголосив д-р Ярослав Падох, який з'ясував історично-правні події боротьби українського народу за свою державно-політичну незалежність у 1917-20 рр. Нав'язуючи до сучасних політичних подій на Україні, доповідач подав кілька конкретних думок, як мала б ставитись політична діяспора до згаданих подій на Україні. Доповідь була глибокозмістовна, добре виголошена і заслужила на признання приявних, які нагородили прелеґента гучними оплесками.

Тоді до залі увійшов стейтовий сенатор (демок.) Франк И. Ґуаріні в супроводі репрезентативного почету дівчат української молоді СУМА і Пласту. Приявні, вставши, вітали гучними оплесками сенатора. Після кількох виконаних мистецьких точок, д-р Котик надав слово сенаторові, який в своїм 20-хв. слові прекрасно й змістовно насвітлив сучасні політичні події від совєтським тоталітаризмом, де проявляється сильний націоналізм у поневолених народів. Про інвазію на Чехію, — сказав, що вона вказує на ослаблення совєтів. На думку сенатора: дні совєтського тоталітаризму полічені. Єдністю і силою, коли всі народи під совєтами з'єднаються, а між ними український нарід, за допомогою західнього світу, скоро можуть дістати свою незалежність, — підкреслив сенатор. Він подивляв українців, що вони такий довгий час зуміли затримати свою культуру, мистецтво тощо. Українська нація має 46 мільйонів і, хоч Москва русифікує, але є надія, що ви свої ідеали збережете й занесете до столиці України — золотоверхого Києва, де вони збережуться вічно! Так закінчив сенатор своє слово, а приявні нагородили його гучною овацією. Сенатор виявив бажання залишитися до кінця програми.

Мистецьку частину розпочав „Український марш" у хореографічній інтерпретації Романа Петріни. А потім: „Стрілецькі пісні" М. Гайворонського, „Дивізійний марш", „Вис буря", у виконанні Комбатантського хору Дивізійників Нюарк-Ірвінґтон). „Гопак" і „Катерина" виконав Танцювальний гурток при Укр. Народнім Домі в Джерзі Сити, під керів. Р. Петріни. „День злуки" Ф. Невестюка деклямували: Леся Кахнич і Юля Романів. „Чом, чом, земле моя", укр. нар. пісня. „Гей, нумо хлопці до зброї". і „Пралю" М. Лисенка — виконав діточий Ансамбль Бандуристів при Укр. Нар. Домі під кер. проф. Романа Левицького. „Чи винні ми"? С. Черкасенка деклямував Михась Левко. „Запорожець" виконав танц. гурток при Укр. Нар. Домі. „Гуцулка" вик. танц. гуртка. „Терпсихора" під кер. Р. Петріни. „Вперед". „Вже маршують добровольці" „Зоріла золота заграва". виконав Комб. Хор Дивіз. Всі точки були виконані добре. Їх щиро оплескували приявні. Академія закінчилась співом усіх приявних: „Не пора"...

До звеличання цієї врочистої Академії причинилась прекрасностилева декорація у фаховому виконанні інж. Вол. Куха — культ. осв. реф. УККА.

Більшу частину мистецької програми виконала шкільна молодь.

Треба підкреслити працю голови Відділу УККА д-ра Євгена Котика, який уміє організувати потрібні мистецькі сили до виконання національних Академій, які своїм змістом задовольняють Громаду. За це йому належиться признання Громади.

П. Свідомий

ГУЦУЛИ АМЕРИКИ ПРИ ПРАЦІ

Гуцульські товариства кілька років тому повстали по більших скупченнях Америки й Канади, але всі вони працювали кожне по-своєму, тобто без координації дій. Не було спільної зустрічі-конференції всіх товариств, щоб разом обміркувати гуцульські проблеми та намітити конкретні пляни спільної праці.

Про таку зустріч говорилося довший час, і вона відбулася в 25-26 січня в Чикаґо. На неї прибули, крім членів Управи Т-ва „Чорногора" представники інших товариств з-поза Чикаґо.

На конференції були присутні: мґр Микола Домашевський голова т-ва „Чорногора" в Чикаґо, д-р Іван Доктору, секретар т-ва „Чорногора", Марко Марчук, касир т-ва „Чорногора" Михайло Бурдяк, член Контрольної Комісії т-ва „Чорногора", Ярема Годованець ,член т-ва „Чорногора", Катерина Домашевська членкиня т-ва „Чорногора", д-р Василь Стефурак, голова Контрольної Комісії і голова Редакційної колеґії журналу „Гуцулія", мґр Василь Стефанюк, голова „Трембіта" з Клівленду, Олег Верх, секретар т-ва „Трембіта", пані Анна Перепечка, культурний референт т-ва „Трембіта".

Наради розпочалися 25-го січня в приміщенні ресторану Петріка. Відкриваючи наради, мґр Микола Домашевський привітав приявних та подав порядок нарад.

Першого дня нарад вислухано доповідь д-ра Василя Стефурака на тему: „Гуцулія в діяспорі та журнал „Гуцулія". Він подав глибоку аналізу гуцульського життя в діяспорі та накреслив шляхи ,якими, на його думку, мало б розгортатися життя та праця гуцулів у вільних країнах поселення. Прелеґент багато місця приділив у доповіді ролі нашого журналу „Гуцулія", що є головною трибуною і дзеркалом гуцульського життя і праці у вільному світі та організуючим центром розсіяних гуцулів по світі. Присутні з вдоволенням вислухали доповідь та в дискусіях висловили свої признання сеньйорові гуцульського зорганізованого життя, яке останнім часом набрало ділових форм.

Другу доповідь виголосив місто-голова т-ва „Трембіта" п. Стефан Федорак з Клівленду: „Наші завдання на місцях". Прелеґент докладно зупинився на праці місцевих гуцульських товариств та подав багато цінних думок щодо дальшої їхньої праці.

По рефератах відбулася широка і жвава дискусія. В дискусії забирали слово всі присутні та подавали свої спостереження, пропозиції щодо дальшого розгортання та пожвавлення зорганізованого гуцульського життя в діяспорі.

По дискусії мґр. М. Домашевський підвів підсумки і висловив конкретні пропозиції та побажання щодо зорганізованого гуцульського життя. Чимало місця він приділив журналові „Гуцулія", редактором якого він є, а також висловив побажання, щоб журнал став всепритягаючим центром та закликав членів товариств на місцях до активної участи в журналі своїми інформаціями про життя-буття гуцулів у вільних краях поселення. М. Домашевський подав пропозицію, щоб видати сії наради продовжувалися в Українському Національному Музеї, де вислухано доповідь мґр Василя Стефанюка, з Клівленду, на тему „Ширші наші завдання на майбутнє". Прелеґент подав свої міркування щодо завдань гуцульських товариств. Реферат мґра В. Стефанюка був побудований головним чином на досвіді з попередньої праці.

По доповіді мґр В. Стефанюка відбулася дискусія.

На закінчення нарад схвалено відповідні резолюції, що мають стати напрямними в дальшій праці і житті зорганізованого життя гуцулів на еміґрації.

Загальне враження від нарад можна висловити так: Гуцульське зорганізоване життя в діяспорі почало набирати конкретних форм, не зважаючи на те, що гуцулів не так і багато в діяспорі, але їхній ентузіязм, бажання працювати для популяризації своєї вужчої Батьківщини, а це значить, що і для цілої України, дає надію, що гуцули у вільному світі не затратять свого національного обличчя, не розпливуться у чужинецькому морі, а залишать по собі сліди свого життя в діяспорі.

Нехай же Всевишній дає їм більше сили, енергії й натхнення у праці для добра Гуцульщини і цілої України.

Обсерватор

ВЕСІЛЬНІ ДЗВОНИ

У неділю 24 листопада 1968 р. у Свято-Троїцькій церкві в Брукліні відбулось вінчання Софії Балюра із членом УНСоюзу Володимиром Вронським, який і є церковним старостою при цій церкві. Вінчання довершили отці: протопресвітер Степан Позичайло, тимчасовий настоятель церкви під юрисдикцією Архиепископа Палладія та оо. Іван Матвіїв і Михайло Коханський. Цей останній прибув недавно із Польщі. Шлюбна церемонія тягнулась понад годину, придержуючись стисло звичаїв Української Православної Церкви, при чудовому співі під дир. інж. Ткаченка.

Прийняття весільних гостей, на яке прибули і згадані отці, відбулось в Асторії, в ресторані Crystal Palace. Маму молодого заступала паніматка Шевчук, а батька молодої п. Дервіцький, які при вході на залю вітали молодих. Під час прийняття, яке поблагословив о. протопресвітер Степан Позичайло, від родини вітав молодих ред. Петро Ямняк, який побажав їм всього доброго і щасливо повернутися на вільну землю батьків і там жити й працювати для рідного народу. Промовляв і о. М. Коханський, дир. хору інж. Ткаченко та п. Дервіцький.

Треба сказати, що п-ні Софія Балюра-Вронська від початків заснування церкви, маючи гарний голос, співає в хорі і часто виконує сольові партії. Вона і молодий, п. Вол. Вронський, дуже діяльні не тільки на терені церковному, але беруть участь і в ширшому національному житті. Радість молодих весільні гості поділяли разом із матірю молодої. Гості при звуках оркестри довго бавились, співаючи різних українських пісень.

(пяк)

Замість квітів на могилу нашого Друга

сл. п. інж. **БОГДАНА ТУРКА**

складаємо 25.00 долярів на Пластовий Дім в Ню Йорку

Надія і Володимир ОНИШКЕВИЧІ

При ЗУАДК створено Крайову Координаційну Раду Суспільної Служби

(Закінчення зі стор. 1-ої.)

мериканськo - українська громада склала на допомогові цілі ЗУАДК кругло 2,350.000 дол., з чого роздано готівкою і товарами 2,295,114.73 дол. Сальдо на 1 січня 1969 р. — 54,885.27 дол., в тому 5,708.73 готівкою і два власні доми. Переселенча акція ЗУАДК охопила 75 000 наших людей й коштувала кругло 750.000 дол. Ще 430 родин, які переїхали до ЗСА заходами ЗУАДК, не сплатили своїх довгів, які становлять суму 65.000 дол. Европейське Представництво ЗУАДК не діє для американських українців, а для українців у цілому вільному світі.

ЗУАДК поширив теж свою працю на терени Бразилії й Арґентини та має на цілі включитися в „Аліянс для проґресу" — американську державну допомогу для Латинської Америки, — крім того веде, хоч обмежену допомогу нашим людям в ЧССР, Польщі й Югославії. Координація допомогової праці різних установ і організацій потрібна для того, щоб не повторювати ту саму працю й оминути зайвої витрати фондів та енергії, як теж належно розподілювати їх і зосереджувати, де слід.

Приявні на нараді репрезентанти давали інформації про харитативну діяльність їхніх установ і організацій. Досить докладний звіт склали голова Союзу Українок Америки Стефанія Пушкар та ред. Лідія Бурачинська. Централя СУА видаткує на різні допомогові дії понад 4.000 дол. річно. Проф. Богдан Гнатюк, як голова Відділу УККА у Філядельфії та касир ЗУАДК, поінформував, що вже складено англомовний Правильник для „Українського Допомогового Центру у Філядельфії ч.1" з ціллю стати членом т. зв. Об'єднаного Фонду міста Філядельфії, з повною власною автономією. Ця місцева філядельфійська організація діятиме під фірмою і в загальних рамцях ЗУАДК. Дир. Іван Поритко, голова Суспільної Служби Комбатантів, інформував про ту організацію, яка займається виключно допомоговою акцією для воєнних інвалідів, залишенців в Европі, та для потребуючих кол. вояків на терені ЗСА. Зібрано за 16 років 170.000 дол., щорічна збірка дає кругло по 12.000 дол. Звітодавець звернув увагу, що коли перед другою світовою війною допомогою інвалідам займалися різні американсько - українські організації, збираючи й пересилаючи до Львова поважні суми, то тепер ні одна установа не цікавиться цією ділянкою, крім ЗУАДК, який, разом з ОБВУА, дав ініціятиву до створення Суспільної Служби Комбатантів. Оксана Генгало звітувала про харитативну діяльність Золотого Хреста, — центром тієї діяльности є Чікаґо з тамошньою діячкою пані Іванів. Пані Бернадин звітувала про допомогову діяльність Об'єднання Жінок ООЧСУ, при чому виявила, що головний командант американських військ у В'єтнамі ген. Крейтон Абрамс прислав тій організації подяку за її старання про вояків українців у В'єтнамі. Д-р Матвій Стахів згадав про допомогову діяльність Братських Союзів, централь і Відділів, про діяльність „Самопомочі", Церков і різних інших установ. У дискусії заторкнено взаємини між Секретаріятом Світового Конґресу Українців і ЗУАДКом. В цій справі прийнято резолюцію: „Нарада уповноважує ЗУАДК заступати в системі СКВУ справу суспільної служби всіх організацій з ЗСА і довести до налагодження координаційної діяльности Світової Ради Суспільної Служби". Прийнято головну постанову: „Координування і плянування суспільної служби на терені ЗСА стало тепер пекучою потребою. Тому покликується до життя Координаційну Раду при ЗУАДК-ті, до якої входять по два представники від центральних організацій, які побіч своєї засадничої діяльности ведуть також допомогову працю. За такі установи й організації вважається: Церкви, Марійські Дружини й Сестрицтва, Братські Союзи, Самопомочі, Союз Українок Америки, Золотий Хрест, Об'єднання Жінок ООЧСУ і Суспільну Службу Комбатантів". Рішено якнайскорше запросити уповноважених представників всіх тих установ і організацій для конференції задля уконституювання Координаційної Ради Суспільної Служби при ЗУАДК.

Окремою резолюцією сформульовано й одобрено представлений д-ром В. Галаном плян діяльности ЗУАДК-ту, зокрема щодо зв'язків з американськими й міжнародними допомоговими організаціями.

На нараді були приявними 15 осіб. Деякі представники, які зголосили були свою участь, не могли явитися з уваги на похорон у тому самому часі головного фінансового секретаря „Провидіння". сл. п. Теофіля Кулицького. Репрезентантом Українського Народного Союзу був головний касир. Петро Пуцило. У другій половині нарад взяв участь також член Секретаріяту СКВУ редактор М. Сосновський з Оттави.

✝

ОРГАНІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНОГО ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ — ВІДДІЛ 20-ий в РОЧЕСТЕР, Н. Й.

з глибоким смутком повідомляє Друзів і все Українське Громадянство, що в п'ятницю, 7-го березня 1969 року по важкій недузі, заосмотрений Найсвятішими Тайнами відійшов передчасно від нас у Вічність б. голова Відділу ОДВУ і член ОУН

бл. п.

ПАВЛО ШИМІН

ПОХОРОНИ відбулися в понеділок, 10-го березня 1969 р. о год. 8-ій ранку, з церкви св. Йосафата в Рочестері, Н. Й.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

✝

У глибокому смутку повідомляємо Українське Громадянство, що дня 4-го березня 1969 року упокоївся в Бозі

бл. п.

Д-р ЛЕВ ВАСИЛЬ СМІШКО

голова Філядельфійського Відділу Товариства за Патріярхальний Устрій Української Католицької Церкви, та великий меценат Українського Католицького Університету в Римі.

ПОХОРОН відбувся в понеділок, 10-го березня 1969 року о год. 9-ій ранку з церкви св. о. Миколая при Поплар і 24-ій вул. на цвинтар у Факс Чейс, Філядельфія.

Згідно з волею Покійного, замість квітів проситься складати датки на Український Католицький Університет у Римі.

ТОВАРИСТВО ЗА ПАТРІЯРХАЛЬНИЙ УСТРІЙ УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ ВІДДІЛ у ФІЛЯДЕЛЬФІЇ, Па.

СОВЄТСЬКО-КИТАЙСЬКІ КОРДОННІ СПОРИ

В останніх днях відносини між Совєтським Союзом і Комуністичним Китаєм знову значно загострились, бо обидві держави одна одній закидають „агресію" і „провокацію", яка ніби проявилась в нападі на китайську чи совєтську кордонну сторожу над рікою Уссурі на Далекому Сході. Зокрема, йдеться про острівець, до якого претендують обидві сторони. Совєти твердять, що 200 китайських вояків заатакували большевицьку сторожу.

До друзів кооператорів

В Торонті 8-го січня несподівано помер один з провідників української кооперації в Галичині, колишній директор „Маслосоюзу", бл. п. Андрій Мудрик.

З того приводу, замість квітів на його могилу, просимо складати жертви на видання монографії про життя й працю бл. п. інж. Андрія Палія і бл. п. Андрія Мудрика, що були справжніми піонерами і провідниками української молочарської кооперації в Галичині в рр. 1924-1944, бо тільки цим способом найкраще вшануємо їх світлу пам'ять.

Монографія про бл. п. інж. А. Палія вже готова до друку, а про бл. п. А. Мудрика в підготовці — обі вийдуть одною більшою книжкою.

Перші жертви на цю благородну ціль під час похорону склали: С. Рошко — $200, А. Качор — $150, М. Б. Бігус — $125, П. Яцик — $125, В. Кліш — $100, І. Бігус-Федорів — $25, В. Вацик — $25. Разом зібрано в часі похорону $750.

Дальші пожертви просимо слати на адресу: North Winnipeg Credit Union Society, 544 Selkirk Ave., Winnipeg 4, Man., Canada на „Монографія Палій-Мудрик".

Список жертводавців буде поданий, з повним розрахунком, у тій же монографії, а також в окремому обіжнику до всіх жертводавців.

За Управу „Братства Маслосоюзників": інж. М. Хронов'ят, заст. голови; С. Рошко, секретар; інж. А. Качор, орг. референт.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

МАРІЯ САВЧУК, членка Б-ва св. І. Хрестителя — 270 Відд. УНС в Джерзі Ситі, Н. Дж., померла 19-го грудня 1968 р. на 66 р. життя. Покійна походила з м. Угнева, пов. Рава Руська, Зах. Україна. Покійна полишила в смутку мужа Фому, 2 зам. доньки — Ольгу і Віру, сина Роберта, зятя і 8 внуків та брата Василя. Похорон відбувся 23 грудня 1968 р. з пох. зав. до каплиці св. ап. Петра і Павла, де була відправлена Заупокійна Сл. Божа, а відтак Тлінні Останки перевезено на Вічний Спочинок на цвинтар Св. Христа в Арлінґтон, Н. Дж.

Вічна Їй Пам'ять!

М. Баран, секр.

СЕМЕН БАРАБАХ, мгр., член 324 Відд. УНС в Філядельфії, Па., помер 29 грудня 1968 р., проживши 69 літ. Нар. в, с. Селиска, пов. Мостиська, Зах. Україна. Учасник Визвольних Змагань, суспільний діяч і знаний зі своєї гуманности. Кількалітний предсідник Товариства Мир. Залишив у глибокому смутку дружину Галю, доньку Ярославу, сина Мирослава, синову, зятя і внучку. Похований на цвинтарі на Факс Чейсі.

Вічна Йому Пам'ять!

І. Струк, секр.

ТЕОДОР „ФЕДІР" ВОЗНЮК, член Т-ва Т. Шевченка — 484 Відд. УНС в Ютиці, Н. Й., помер 11 січня 1969 р. на 58 р. життя. Покійний був добрим чоловіком, батьком й громадянином. Нар. в Ковлю, Україна 23 грудня 1911 р. В 1949 р. прибув до ЗСА. Полишив у великому смутку дружину Лідію, сина Миколу і 5 доньок: Ніну, Зіну, Надю, Тетяну, Марію з зятями і 5 внуків, всі в ЗСА. Похорон відбувся 15 січня 1969 р. з укр. правосл. церкви св. ап. Петра і Павла в Ютиці при участи родини і приятелів, які відпровадили Покійного на Вічний Спочинок на україн. правосл. цвинтар в С. Бавнд Брук, Н. Дж.

Вічна Йому Пам'ять!

В. Запаранюк, секр.

ВОЛОДИМИР ТРОНІЦЬКИЙ, член Т-ва ім. Т. Шевенка — 122 Відд. УНС в Тавнтон, Масс., помер 25 січня 1969 р. Покійний нар. 1900 р. в с. Борки Малі, пов. Скалат, Зах. Україна. Був предсідником і касиром Відд. Полишив у смутку дружину Анну, дочку Єлисавету, матір і 2 братів: Стефана і Андрія, сестру Ольгу та кілька внуків і внучок. Похорон відбувся з St. Thomas Episcopal Church, Tounton, Mass. Поховано Покійного на цвинтарі Mapflower Hill.

Вічна Йому Пам'ять!

М. Попович, секр.

МАРІЯ ФРИДРИК, членка Б-ва Запор. Січ — 192 Відд. УНС в Геркімер, Н. Й., померла 16 грудня 1968 р. на 76 р. життя. Покійна нар. в с. Ясінки, Галичина. Залишила в смутку 3 дочки, сина та численну родину. Похорон відбувся 18 грудня 1968 р. з похор. заведення до Укр. Правосл. Церкви св. Покрови, а відтак на Український Цвинтар в Геркімер, Н. Й. Відпровадили Покійну на Вічний Спочинок родина, знайомі та члени УНС.

Вічна Їй Пам'ять!

Управа

МИХАЙЛО КАПЮК, довголітній член Б-ва св. Стефана — 221 Відд. УНС в Чикаґо, Ілл., помер 10 січня 1969 р. на 59 р. життя. Полишив у смутку дружину Павліну, 2 братів: Івана і Елмера з родинами. Похорон відбувся 14 січня 1969 р. з Покійного власного похоронного заведення до укр. кат. катедри св. о. Миколая, при участи родини, членів Відділу та знайомих. Поховано Покійного на цвинтарі св. о. Миколая.

Вічна Йому Пам'ять!

Т. Шпікула, секр.

ПАРАСКЕВА МАЙКОВИЧ, довголітня членка Б-ва св. о. Миколая — 38 Відд. УНС в Обирн, Н. Й., померла 10 січня 1969 р. на 78 р. життя. Покійна нар. в листопаді 1891 р. в Лупкові, пов. Ліско, Зах. Україна. До ЗСА прибула 60 р. тому, поселилась в Обирн, де і померла. До УНС вступила в грудні 1921 р. Залишила в смутку зам. доньку Анну, синів: Івана, Василя і Петра та 2 внуків. Похорон відбувся 13 січня 1969 р. на цвинтарі св. Йосифа у Флемінґ, Н. Й. при участи рідних, приятелів, земляків і знайомих і союзовців.

Вічна Їй Пам'ять!

С. Ґонза, секр.

ЯКІВ СЕМЕНКІВ, довголітній член Б-ва Пресв. Тройці — 320 Відд. УНС в Балтімор, Мд., помер 5-го січня 1969 р. на 88 р. життя. Покійний нар. в с. Вишнівчик, пов. Підгайці, Зах. Україна. Залишив у смутку дочку Марію, сина Йосифа і внучку Луин. Похорон відбувся 8 січня 1969 р. з пох. заведення до укр. кат. церкви св. Михаїла при участи родини, членів Відділу та знайомих на цвинтар Sacred Heart of Jesus.

Вічна Йому Пам'ять!

Ів. Малко, секр.

НАТАЛІЯ ГОМЗЯК, членка 278 Відд. УНС в Ембрідж, Па., померла 7 лютого 1969 р. Полишила у великому смутку дві дочки.

Вічна Їй Пам'ять!

Мих. Фук

БЕРТА ПОЛЮГА, членка 276 Відд. УНС в Ембридж, Па., померла 23-го лютого 1969 року. Полишила у великому смутку мужа Юрія 2 доньки і сина.

Вічна Їй Пам'ять!

Мих. Фук

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

НЕДІЛЯ, 16-го БЕРЕЗНЯ 1969 р.

ДІТРОЙТ, Міш. Місячні збори Б-ва св. о. Миколая — 175 Відд. о год. 1-ій по пол. в УНДомі при вул. Мартін. Проситься чл. прибути і вирівняти вкладки. — Управа.

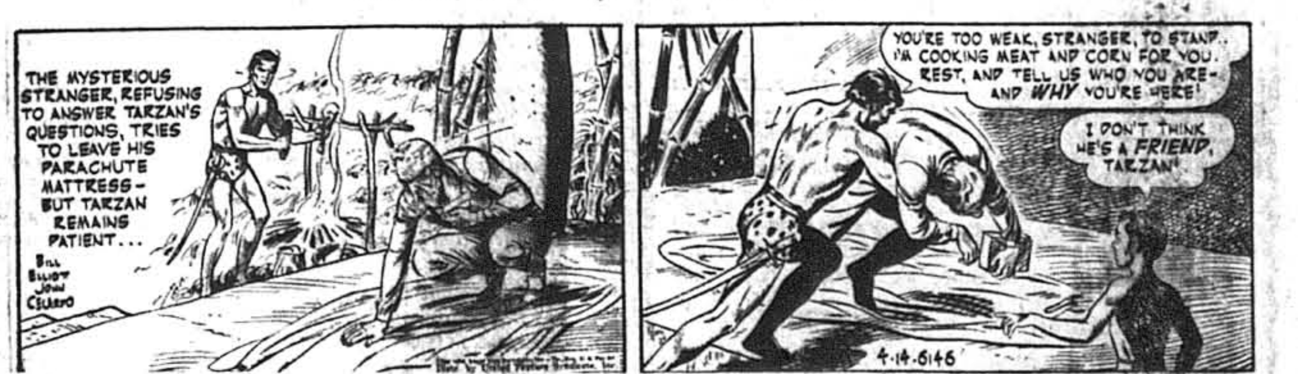
ПАССЕЙК, Н. Дж. Місячні збори Т-ва І. Франка — 97 Відд. о год. 2-ій по пол. в Укр. Централі при 240 Говп Аве. Проситься чл. прибути на збори. — Управа.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Місячні збори Б-ва св. Йосафата — 217 Відд. о год. 2-ій по пол. в Укр. Амер. Клюбі, 292 Гудсон Аве. Проситься прибути обов'язково на збори. Є важні справи. Рівнож проситься вирівняти свої залеглості. — Управа.

БОФАЛО, Н. Й. Місячні збори Б-ва св. о. Миколая — 127 Відд. о год. 11:30 ранку в церковній залі при Філморе і Онейда вул. Проситься чл. прибути і вирівняти сво залеглості. Вкладки можна вплачувати кожної неділі у вище згаданому часі і місці від 11:30 до 1-ої по пол. — І. Вула, гол., п-ні М. Гаравус, фін. секр., П. Гаравус, кас.

ЙОНКЕРС, Н. Й. Збори Т-ва Подільська Січ — 8 Відд. о год. 2-ій по пол. в церковній залі. Проситься чл. прибути. — В. Козіцький, предс., П. Гарасимів, заст., В. Мандзій, секр.

ТАРЗАН, Ч. 6146. Чужинець хоче втекти!

Таємничий чужинець, відмовившись відповісти на запити Тарзана, пробує залишити свій парашутний матрац, але Тарзан не тратить терпцю...

Ти занадто слабий чужинце, щоб стояти. Я зварю тобі м'ясо й кукурудзу. Відпочинь і скажи нам, хто ти і чому ти тут?

Я не думаю, Тарзане, що він наш приятель!